

ЕКОНОМІКА

*Вчитель географії та
економіки:*

Буртова Світлана Іванівна

ЗСШ №7

Тестування

1. Потреба відображає:

- А)** Здатність та бажання людей платити за будь-що
- Б)** Раціональну поведінку споживачів на ринку
- В)** Ступінь забезпеченості споживачів необхідними економічними благами
- Г)** Необхідність у певних речах, бажання володіти ними

2. Потреби людей:

А) Обмежені наявними ресурсами

Б) Безмежні

В) Обмежені біологічними можливостями людського організму

Г) Обмежені рівнем розвитку науково-технічного прогресу

3. Потреба в мобільному телефоні належить до:

А) Першочергових

Б) Базових

В) Нематеріальних

Г) Породжених розвитком цивілізації

4. Який перелік потреб є повнішим:

А) Духовні, раціональні,
нераціональні

Б) Матеріальні, раціональні,
духовні

В) Соціальні, матеріальні,
нераціональні

Г) Матеріальні, духовні, соціальні

5. У якому переліку наведено лише безкоштовні блага:

- А)** Кока-кола, сукня, лижі
- Б)** Пиво, магнітофон, посуд
- В)** Повітря, мінерали, сонце
- Г)** Папір, гума, автомобіль

6. У якому переліку найточніше наведено економічні блага:

- А)** Послуги лікаря, дрова, повітря
- Б)** Комп'ютер, горіхи, макарони
- В)** Цигарки, тепло, книжки
- Г)** Масло, верстат, кока-кола

7. Що відрізняє послуги від товару:

А) Рідкісність

Б) Здатність задовольняти потреби людини

В) Невідчутність

Г) Користь

8. Яка з перелічених властивостей не є характерною для ресурсів:

- А) Обмеженість**
- Б) Різноманітність**
- В) Безмежність**
- Г) Корисність**

9. Який з варіантів відповіді перелічує ресурси в послідовності: природні, капітальні, трудові?

А) Земля, сіялка, облігація

Б) Тракторист, нафта, гроші

В) Вода, обладнання, фермер

Г) Верстат, насіння, добрива

10. По способу задоволення потреби розрізняють:

А) Індивідуальні

Б) Базові

В) Духовні

Г) Колективні

Тема уроку:

Раціональна економічна поведінка споживача

Мета уроку:

- Ознайомитися з окремими правами споживача;
- Ознайомитися з сутністю корисності споживчих благ

Основні поняття уроку:

- Корисність споживчих благ
- Раціональна поведінка споживача

Економічні права — це нормативно визначена міра можливої поведінки або діяльності людини та громадянина в економічній сфері суспільних відносин, пов'язана з правовим режимом власності та господарської діяльності.

- право приватної власності;
- право на працю
- право на підприємницьку діяльність, не заборонену законом;
- право користуватися об'єктами права державної та комунальної власності.

Права споживачів

Споживачі мають право на:

- захист своїх прав державою;
- належну якість продукціїналежну якість продукції та обслуговування;
- безпеку продукції;
- необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформаціюнеобхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількістьнеобхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якістьнеобхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортиментнеобхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також про її виробника;
- відшкодування шкоди (збитків), завданих дефектною чи фальсифікованою продукцією або продукцією неналежної якості, а також майнової та моральної (немайнової) шкоди відшкодування

Якщо у вас раптово з'явиться
200 грн., то на що ви їх
витратите?

Корисність -

- Це оцінка споживачем здатності речей та послуг задовольняти його потреби, забезпечуючи певний рівень їх задоволення.

Характеристика типового споживача

Раціональність

максимізація
загальної
корисності

Переваги

оцінка граничної
корисності від
споживання
кожної наступної
одиниці товару

Бюджет

обмеженість
грошового доходу
споживача

Ціна

альтернативні
товари мають різні
ціни

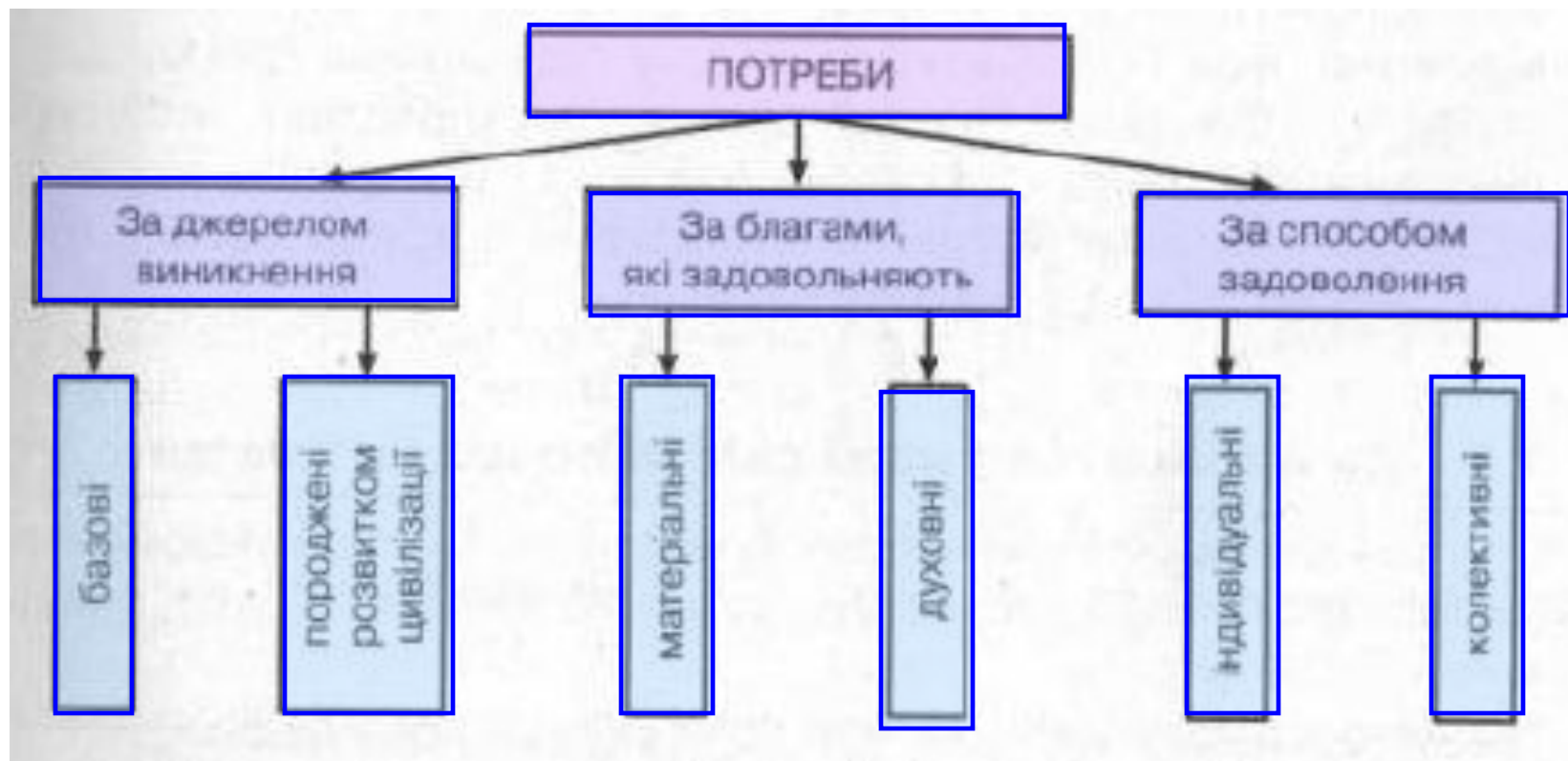

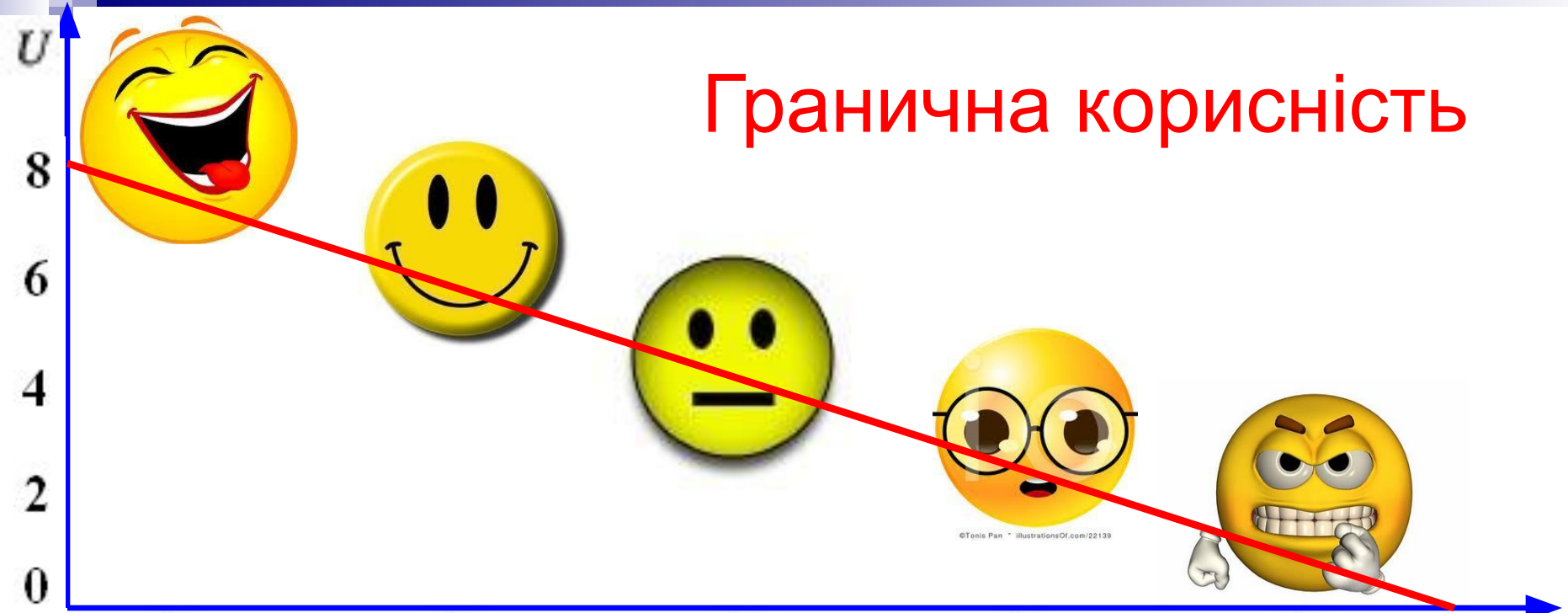
Раціональний споживач має такі ознаки

- здатність усвідомлювати власні потреби і визначати **корисність** речей і послуг, якими він ці потреби задовільняє.
- Прагнення досягти **максимальної корисності** в задоволенні всієї сукупності потреб
- Урахування **доходу** як обмежувального чинника в задоволенні потреб

Гранична корисність

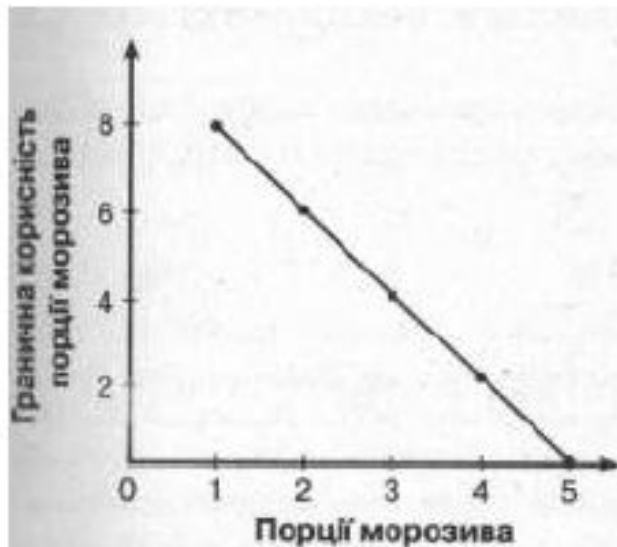
Гранична корисність -

- Це додаткова корисність, яку одержує споживач при споживанні додаткового споживчого блага.
- Або це приріст загальної корисності при споживанні наступної одиниці блага

Залежність оцінки споживачем корисності від кількості спожитих порцій морозива

Спожиті порції морозива	Гранична корисність	Загальна корисність
1	8	8
2	6	14
3	4	18
4	2	20
5	0	20

**Гранична корисність
порцій морозива**

**Загальна корисність
порцій морозива**

Закон спадної граничної корисності -

- корисність кожної наступної одиниці споживчого блага буде нижче за попередню.

Приклад для розгляду на уроці

Дарина має намір придбати за 10 у. од. блокноти та фломастери. Ціна блокнота — 1 у. од., а фломастера — 2 у. од. Визначте, у якій комбінації Дарині слід купувати необхідні товари, щоб отримати максимальну корисність. Якою буде величина загальної корисності (TU), якщо граничну корисність (MU) кожного товару наведено в таблиці?

Одиниця товару	MU блокнота, ютилі	MU фломастера, ютилі
1	20	24
2	8	20
3	7	18
4	6	16
5	5	12

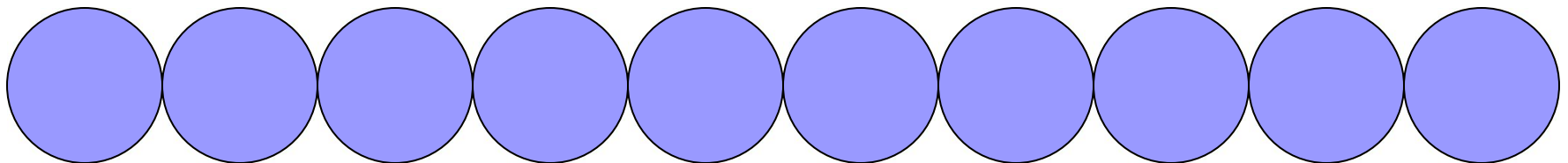
Розв'язання

Одиниці товару	$MU_{\text{блокнота}}$	$\frac{MU_{\text{блокнота}}}{P_{\text{блокнота}}}$	$MU_{\text{фломастера}}$	$\frac{MU_{\text{фломастера}}}{P_{\text{фломастера}}}$
1	10	10	24	12
2	8	8	20	10
3	7	7	18	9
4	6	6	16	8
5	5	5	12	6

Застосовуючи правило максимізації корисності, визначаємо необхідну комбінацію товарів, що не виходить за межі грошового бюджету Дарини: 2 блокноти та 4 фломастери. Загальна корисність, яку отримає Дарина, становить: $TU_{\text{блокнота}} = 10 + 8 = 18$ (ютилів); $TU_{\text{фломастерів}} = 24 + 20 + 18 + 16 = 78$ (ютилів);

$TU_{\text{загальна}} = 18 + 78 = 96$ (ютилів).

Домашнє завдання

Письмово:

Усно:

- Підручник стор. 23-26.
- Підготуватися до тестів за презентацією

